

12. 3. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vymahatelnost práva v ČR. Princip teritoriality exekutorů není žádná velká výhra. Čtyři zásadní důvody proč jí netleskat!

I středoškoláci dnes vědí, že patrně žádné povolání v ČR není méně populární než exekutor. Prostě není.

I když za posledních deset let byly zákonné odměny exekutorů několikrát snižovány, pořád ve veřejnosti panují zkreslené představy o pohádkových odměnách exekutorů, resp. i zaměstnanců exekutorských kanceláří.

Ergo kladívko, svět chce být klamán, a lidé (včetně politiků) rádi hledají hromosvod pro své frustrace. Tím nepopíráme, že se děly excesy v rámci exekutorské činnosti, koneckonců ty se nevyhýbají žádnému povolání. Ale hysterie, kterou dlouhodobě vytvářejí někteří politici a novináři proti exekutorskému řemeslu je opravdu na pováženou.

Samospasný princip teritoriality?

Jednou z dlouhodobých manter je zavedení principu teritoriality. Stručně shrnuto, že exekuci by realizoval vybraný exekutor, který je nejbližší místu trvalého pobytu dlužníka. Věřitel by si již nemohl vybírat, kdo pro něj dluh bude vymáhat.

Politici říkají, sníží se prý náklady na exekuce, je to vynikající nápad! Teritorialita měla být zavedena již dávno. Voličská veřejnost, zejména ta dlužnická tleská, a podprahově si od toho (naivně) slibuje, že se jí sníží celkové částky, které bude muset zaplatit.

Zahraji si zde na pomyslného ďáblova advokáta, a dovolím si, jako právník, představit několik argumentů proti této „teritoriální vizi“.

1,2,3,4....argumenty

Za prvé - ne všichni exekutoři v ČR pracují stejně kvalitně a precizně. Ostatně kdyby tomu tak bylo, tak by dlužníkům a následně „jejich politikům“ tolik neležel v žaludku dnešní stav, kdy není zavedena teritorialita. Proč má být věřitel uzavřen v množině méně kvalitních exekutorů? Proč ho to má stát ve finále další peníze?

Za druhé - přemýšlivější (nejen) právníci trefně označují navrhovaný teritoriální model jako „socialistický záručák“ - každému exekutorovi by se zaručil příliv případů, i kdyby svou práci „flákal“ sebevíce. To je principiálně velice špatně. Někdy si říkám, zda se píše rok 2020 nebo 1985. A kdo by zaplatil toto pohodlí všech exekutorů? Stát ani politici určitě ne. Ale věřitelé.

A připomeňme, že věřitelem nemusí být jen potetovaný lichvář se zlatým řetězem kolem krku, ale klidně i Vy středostavovští čtenáři, když Vám bude například někdo dlužit nájem v obyčejném panelákovém bytě, který jste zdědili po prarodičích.

Za třetí - Přiznejme si. Česká republika je relativně malá země, tedy vzdálenosti jsou zde logicky nevelké a cestovní náklady v souvislosti s realizací exekucí činí jen minimální výši nákladů. Nadto spousta věcí se dnes stále častěji vyřizuje elektronicky, takže je úplně jedno, zda úkon dělá exekutor z Prahy či Jihlavy. Žijeme stále více v digitální době, takže operování teritorialitou na mne působí archaickým dojmem. Paradoxně jejími zastánci jsou mj. i Piráti, kteří se jinak tváří jako zvěstovatelé nových digitálních zítřků. Zde to patrně neplatí, toť paradox.

Za čtvrté - pokud někdo volá po zkvalitnění práce exekutorů, nutno mu odpovědět, nechť se raději využívají důsledněji dnešní právní kontrolní nástroje. Zavedení principu teritoriality samo o sobě zlepšení kvality práce exekutorů nemůže přinést. Spíše naopak.

Závěr

Na závěr si dovolím volně parafrázovat „hlášku“ z dnes takřka legendárního seriálu Most!!, kde svérázný Rom ztvárněný hercem Zdeňkem Godlou mj. pravil: I věřitel má svoje práva a musíme se s tím holt smířit.

Zavedení teritoriality je sice hezký politický slib, ale ve svých důsledcích může hodně snížit vymahatelnost práva v Česku, a to si snad nikdo rozumný a odpovědný nepřeje.

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
právník a publicista

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Směrnice o transparentnosti odměňování a GDPR: Nové regulační paradigma ochrany osobních údajů v pracovněprávních vztazích](#)
- [Proměna definice závislé práce a konec postihování pracovníků: Analýza dopadů připravovaného zákona o platformové práci](#)
- [Odpovědnost zaměstnavatele a zaměstnance v souvislosti s využitím umělé inteligence](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 2. díl: Redefinice závislé práce](#)
- [Home office v Česku, Německu a Rakousku: je česká právní úprava práce na dálku dostatečně flexibilní?](#)
- [Postoupení pohledávky na náhradu škody v pracovněprávních vztazích](#)
- [Návrh zákona o digitálních platformách přináší více, než se na první pohled zdá](#)
- [Odposlechy na pracovišti, policejní vyšetřování a skončení pracovního poměru](#)
- [Odpovědnost zaměstnance za schodek](#)
- [Konec improvizace v odměňování: zamýšlení nad návrhem transpozice směrnice o transparentním odměňování](#)
- [Nový návrh zákona o platformové práci - 1. díl](#)